

նական և Գրիգոր վարդապետ պէթաֆն կոչեցեալ, որ անկեալ էր 'ի Կաթողիկոսութենէ Սսոյ, Հասեալ Մինաս վարդապետի յերուսաղէմ և կացեալ ժամանակս ինչ յիշխանութեան իւրում, վախճանեցաւ 'ի Թուին Հայոց 1153 (1704) 'ի 14 Նոյեմբեր ամսոյ յաւուր Ուրբաթու. և Թաղեցաւ 'ի վանս Ս. Փրկչի 'ի Կարգս Պատրիարքաց Աթուոյն: Մինաս վարդապետ էր 'ի Տիգրանակերտ քաղաքէ, այր բարեկրօն եւ իմաստուն: Սա արար քաղուածս ինչ յաջորդութեան Թադաւորացն Հայոց եւ Կայսերացն Հոռմայեցոց, որ կայ տպագրեալ. գրեաց նաեւ զգլխուածս ժամանակի իւրոյ իբրեւ օրագիր, որ գտանի ձեռագիր նորին 'ի գրատան Ս. Աթուոյն Երուսաղէմի: Իսկ զինի մահուան Մինաս վարդապետի՝ ոչ յաջորդեաց օրինաւոր Պատրիարք յԱթուն Երուսաղէմի մինչ 'ի Թուականն (1718). զի Պատրիարքունք Կոստանդինուպօլսոյ, յաւուրց անտի Աւետիք վարդապետի արկեալ էին զայն Աթու ընդ իշխանութեամբ իւրեանց, եւ կառավարէին աշխարհական տեղակալօք եւ նազրօք, մինչեւ ցընորութիւն Գրիգոր վարդապետի: Յետ աքսորանաց Աւետիք վարդապետի, եկաց Պատրիարք 'ի Կոստանդինուպօլիս Մատթէոս վարդապետ, Սաբէ ասացեալ, որ լեալ էր Կաթողիկոս Սսոյ. և զինի նորա Սահակ վարդապետ. սոքա Հանէին Հրովարտակիս վասն Պատրիարքութեան Երուսաղէմի եւս, և առաքէին զնոսա ընդ տեղակալս իւրեանց, որպէս է տեսանել 'ի Կարգս Հրովարտակաց: Իսկ աշխարհական տեղակալք Պապա կոչեցեալք, եկեալ տիրաբար բռնանային 'ի վերայ միաբանաց, ժողովէին զարդիւնս ուխտաւորաց, եւ ըստ Հաճոյից իւրեանց վատնէին զնոսա. իբրեւ ոչ կարացին յադեցուցանել զազահութիւնս իւրեանց, խորտակեցին ըզխաչս և զկանթեղս, և այս յաւէտ 'ի սլառճառս հատուցանելոյ զիփղաանակագիրս Պատրիարքին Կոստանդինուպօլսոյ, և ապա ձեռնարկին տոկոսաւոր սլարտուց եղեալ 'ի գլխուի զկալուածս վանաց. եհաս գումարս սլարտուց 500 քսակս արծաթոյ. փակեցաւ դուռն տնտեսական: Տաղտկացեալ միաբանաց յանարգութենէ աստի, ոմանք փախուցեալ ցրուեցան, և ոմանք զխեալ առ զենպէտն (Միւսփաի) Երուսաղէմի, բոլորք բարձեալ ողբային զթշուառութիւնս